

Υπόδειγμα μετανοίας σε έχομεν, Μαρία Αιγυπτία (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μια εξαιρετη γυναικεία ασκητική μορφή προβάλλει η Μητέρα μας Εκκλησία την Κυριακή Ε΄ των Νηστειών. Αυτή η μορφή είναι της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Μια μορφή προς μίμηση, με πολλά διδάγματα που ανακτά ο κάθε χριστιανός αντικρίζοντάς την. Ο βίος της Οσίας διασώθηκε από τον Όσιο Ζωσιμά και καταγράφηκε από τον Άγιο Σωφρόνιο Πατριάρχη Ιεροσολύμων (τιμάται 11 Μαρτίου).

Η Οσία Μαρία έζησε την περίοδο του αυτοκράτορος Ιουστινιανού, τον 6ο αιώνα, στην Αίγυπτο. Σε ηλικία δώδεκα ετών άρχισε να ζει άσωτη ζωή, ικανοποιώντας τις ηδονές και απολαύσεις της σαρκός, όπου αυτή η ζωή διήρκεσε για δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια μέχρι που «ήλθεν εις εαυτόν»[2] να καταλάβει το σφάλμα της. Ζώντας αυτή τη ζωή δεν εισέπραττε χρήματα, απλώς ικανοποιούσε το πάθος της.

Όμως, ο Πολυεύσπλαχνος και Ελεήμων Θεός που «θέλει πάντας ανθρώπους σωθῆναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθεῖν»[3], έδωσε το μήνυμα και στην Οσία για να καταλάβει το σφάλμα της και να μετανοήσει. Έτσι, μια μέρα ακολούθησε κάποιους προσκυνητές που πήγαιναν για προσκύνημα στα Ιεροσόλυμα, όχι για να προσκυνήσει, αλλά για να ασελγήσει με τους ταξιδιώτες.

Στα Ιεροσόλυμα της συνέβη ένα θαυμαστό γεγονός. Καθώς πήγε να εισέλθει εις το Ναό για να προσκυνήσει το Τίμιο Ξύλο, κάτι την εμπόδιζε να περάσει. Κατάλαβε η ίδια από πού προερχόταν αυτό το εμπόδιο και πήγε ενώπιον της εικόνας της Θεοτόκου, έδειξε τη μετάνοιά της και επικαλέστηκε τη βοήθεια και καθοδήγησή Της. Στη συνέχεια, εισήλθε εις το Ναό χωρίς κανένα εμπόδιο, προσκύνησε τον Τίμιο Σταυρό και ήκουσε φωνή να την προσκαλεί να βαδίσει εις την έρημο.

Στην έρημο έζησε σαρανταεπτά ολόκληρα χρόνια χωρίς να αντικρύσει άνθρωπο. Μόνος της θεατής ήταν ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Αγwonίσθηκε σκληρά, «τη σιγή της ασκήσεως απέπνιξε»[4], υπέμεινε αγόγγυστα πολλές δοκιμασίες, «πυκτεύουσα[5]», με ακρότατη άσκηση πάλεψε να νικήσει τους προερχόμενους εκ της άσωτης ζωής λογισμούς, ώσπου έφθασε να αποκτήσει μία ζωή αγγελική και πέρα από τα ανθρώπινα όρια. Έφθασε στο επίπεδο της απάθειας, δηλαδή δεν αισθανόταν τον πόνο της σαρκός, την πείνα, την δίψα. Ο νους της ήταν στραμμένος στο Θεό, όπως λέει και ο Όσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός. Όμως, όταν ερχόταν κάποιος λογισμός μέσα της, έπεφτε στην γη, την έβρεχε με δάκρυα και

δεν σηκωνόταν από τη γη «ἕως ὅτου τὸ φῶς ἐκεῖνο τὸ γλυκὺ περιέλαμψεν καὶ τοὺς λογισμοὺς τοὺς ἐνοχλοῦντάς μοι ἐδίωξεν».

Με την δύναμη του Θεού κατάφερε να νικήσει τον διάβολο και να ανέβει ψηλά στον Θεό! Πώς, με τί; Με τη νηστεία και την προσευχή, με νηστεία και προσευχή! Διότι η νηστεία, η νηστεία μαζί με την προσευχή, είναι δύναμη που νικά τα πάντα[6]. Ένας θαυμάσιος ύμνος της Μεγ. Τεσσαρακοστής λέγει: «ακολουθήσωμεν τῷ διὰ νηστείας ἡμῖν, τὴν κατὰ τοῦ διαβόλου νίκην υποδείξαντι, Σωτήρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν»[7]. Με τη νηστεία μας έδειξε τη νίκη κατὰ τοῦ διαβόλου. Δεν υπάρχει άλλο όπλο, δεν υπάρχει άλλο μέσον. Νηστεία! Ιδού το μέσον για να νικήσεις τον διάβολο, τον κάθε διάβολο. Παράδειγμα νίκης, η αγία Μαρία η Αιγυπτία.

Μια σημαντική μορφή, όμως, απετέλεσε ορόσημο για την πορεία της ζωής της Οσίας. Αυτή η μορφή ήταν του Οσίου Ζωσιμά (τιμάται 4 Απριλίου). Όταν ο Όσιος εξήλθε από το Μοναστήρι του να πάει στην έρημο για περαιτέρω άσκηση, συνάντησε την Μαρία, η οποία αφού του εξομολογήθηκε με ειλικρίνεια την βιοτή της, τον παρακάλεσε να μεταλάβει των Αχράντων Μυστηρίων. Έτσι, το επόμενο έτος την Μεγάλη Πέμπτη αξιώθηκε από τον Κύριο να μεταλάβει των Φρικτών Μυστηρίων. Το επόμενο έτος, όταν ο Ζωσιμάς πήγε να την επισκεφθεί, την βρήκε νεκρή, όπου δίπλα από το σώμα της βρέθηκαν τα εξής «Αββά Ζωσιμά, θάψον ὡδε το σώμα της αθλίας Μαρίας. Απέθανον την αυτήν ημέραν, καθ' ἣν ἐκοινώνησα τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Εὐχου υπέρ ἐμοῦ».

Η περίφημη πόρνη έγινε η μεγαλύτερη ασκήτρια όλων των αιώνων. Ο βίος της Οσίας μας συγκινεί, παραδειγματίζει τον κάθε ένα από μας. Αυτό που αποκομίζει κανείς από τον βίο της είναι ότι οι Άγιοι της Εκκλησίας μας δεν ήταν υπεράνθρωποι τους οποίους δεν αγγίζει η αμαρτία, δεν ήταν αναμάρτητοι αλλά ήταν άνθρωποι ως «σάρκα φορούντες και τον κόσμο οικούντες», είχαν μεταπτώσεις κι έκαναν λάθη. Όμως, αυτό που έχει σημασία είναι ο τρόπος που αντιμετώπιζαν τα λάθη τους, η μετάνοια. Το φάρμακο της αμαρτίας είναι η μετάνοια, που είναι και το πιο φοβερό όπλο εναντίον του διαβόλου, που στη ταραγμένη εποχή μας στήνει τις παγίδες του και φωλιάζει παντού. Όταν λοιπόν αμαρτήσεις, όπως λέει ο Δαβίδ, «λέγε τας αμαρτίας σου πρώτος διὰ να δικαιωθής». Και να είσαι βέβαιος ότι με το φάρμακο της μετάνοιας θα χυθεί άφθονα στην ψυχή σου η φιλανθρωπία του Θεού. Συνεπώς, η αμαρτία δεν είναι τίποτα άλλο από την απομάκρυνση του ανθρώπου από τον Δημιουργό του Θεό.

Η μετάνοια της Οσίας Μαρίας είναι ολοκληρωτική, γιατί πραγματικά μετανόησε για την ζωή της, για τα σφάλματά της, άφησε πίσω της τον παλαιό άνθρωπο και

ενδύθηκε τον νέο. Η μετάνοια είναι μια διαρκής κατάσταση και η ανάμνηση της αμαρτίας πρέπει να παραμένει και μετά την μετάνοια. «Όσες φορές κι αν πέσεις στην αγορά, τόσες φορές και σηκώνεσαι. Κατά τον ίδιο τρόπο, όσες φορές κι αν αμαρτήσεις, μετανόησε για την αμαρτία σου[8]».

Δεν μπορούν όλοι να γίνουν ασκητές και ερημίτες, για τον κάθε ένα όμως από εμάς υπάρχει η κατάλληλη πορεία προς τη σωτηρία. Ο Χρυσορρήμων Χρυσόστομος τονίζει ανάμεσα σε άλλους πέντε δρόμους σωτηρίας[9] την αυτοκαταδίκη και ομολογία των αμαρτιών, τη συγχωρητικότητα και αγάπη προς τους αδελφούς μας, το πένθος και τα δάκρυα για τις αμαρτίες μας, την ταπεινοφροσύνη, την ελεημοσύνη και τη θερμή προσευχή.

Με τον βίο της η Αγία Μαρία μας επιβεβαιώνει το λόγο του Κυρίου ότι «πόρνες και τελώνες θα εισέλθουν στη Βασιλεία των Ουρανών»[10], δηλαδή μετανοημένοι αμαρτωλοί. Η Οσία μας καλεί σε μετάνοια και μας προσκαλεί να επιστρέψουμε στους κόλπους του Πατρός στην πορεία προς το Πάθος και την Ανάσταση του Χριστού. Αμήν

[1] “Υπόδειγμα μετανοίας..” - Εξαποστειλάριο του Όρθρου της Κυριακής Ε΄ Νηστειών

[2] Μτθ 18,17

[3] Τιμ. Α΄2,4

[4] Δοξαστικό Αποστίχων του Εσπερινού της Οσίας Μαρίας

[5] Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, κείμενο στην Οσία Μαρία την Αιγυπτία

[6] Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς, Λόγος στην Οσία Μαρία την Αιγυπτία

[7] (Πέμπτη Α Εβδομάδος των Νηστειών, Απόστιχα Εσπερινού)

[8] Βενεδίκτου ιερομονάχου, Χρυσοστομικός Άμβων Στ΄(Μετάνοια, Εξομολόγησις, Νηστεία, Θεία Κοινωνία), εκδ. Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγίου Όρους 2009, σελ.126

[9] Βενεδίκτου ιερομονάχου, Το μυστήριον της μετανοίας, Ιερόν Κουτλουμουσιανόν Κελλίον Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος, Άγιον Όρος 2004, σελ. 30-31

[10] Μτθ 21,31